

ZAPISNIK

sa 34. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, održane 18. juna 2014. godine

Sjednica je počela u 11 sati.

Sjednicom je predsjedavao dr Halil Duković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi/ce Odbora: dr Izet Bralić, Ljerka Dragičević, dr Novica Stanić, mr Dritan Abazović, dr Ljiljana Đurašković, zamjenica predsjednika Odbora i poslanik Veljko Zarubica, u skladu sa članom 65 Poslovnika, zamjena člana Odbora doc.dr Srđe Popovića.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici/ce: Husnija Šabović, Kemal Zoronjić, Snežana Jonica i dr Radovan Asanović.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali ovlašćeni predstavnici predlagača: Blanka Radošević- Marović, pomoćnica ministra za ljudska i manjinska prava, Mersudin Gredić, sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava i Gorica Savović, pomoćnica ministra zdravlja.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali poslanici Goran Tuponja i dr Radosav Nišavić, podnosioci Amandmana.

Sjednicu su pratili predstavnici medija.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. **AMANDMANI (2) NA PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITNIKU/CI LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE, koje je podnijela poslanica Ljerka Dragičević;**
2. **AMANDMAN NA PREDLOG ZAKONA O ELEKTRONSKOJ UPRAVI, koji su podnijeli poslanici Azra Jasavić i Goran Tuponja;**
3. **AMANDMANI (4) NA PREDLOG ZAKONA O UZIMANJU I PRESAĐIVANJU LJUDSKIH ORGANA U SVRHU LIJEČENJA, koje su podnijeli poslanici:**
 - Radosav Nišavić- jedan Amandman i
 - Goran Tuponja i Dritan Abazović- tri Amandmana.
 -

PRVA TAČKA- AMANDMANI (2) NA PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITNIKU/CI LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE, koje je podnijela poslanica Ljerka Dragičević

Poslanica Ljerka Dragičević je saopštila da se Amandman 2 odnosi na osnovni Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore i odustala je od njega. Amandman 1 u izmijenjenoj formi je već sastavni dio Predloga zakona.

Poslanica Dragičević je iz navedenih razloga povukla iz procedure Amandman 1 i Amandman 2.

Na osnovu čl. 69 i 149 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa 34. sjednice, održane 18. juna 2014. godine podnosi Skupštini

I Z V J E Š T A J
O RAZMATRANJU AMANDMANA (2) NA PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITNIKU/CI LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE, koje je podnijela poslanica Ljerka Dragičević

Poslanica Ljerka Dragičević je na sjednici Odbora saopštila da **povlači iz procedure** Amandman 1 i Amandman 2, koje je podnijela na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je dr Halil Duković, predsjednik Odbora.

DRUGA TAČKA- AMANDMAN NA PREDLOG ZAKONA O ELEKTRONSKOJ UPRAVI, koji su podnijeli poslanici Azra Jasavić i Goran Tuponja

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković je saopštio da su predstavnici predlagača Predloga zakona o elektronskoj upravi- ministar za informaciono društvo i telekomunikacije, prof. dr Vujica Lazović i sekretar Ministarstva, Sandra Veličković obavijestili da zbog službenog odsustva iz Crne Gore nijesu u mogućnosti da učestvuju na sjednici Odbora.

Predsjednik Odbora je saopštio da zbog odsustva predstavnika predlagača, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine, Odbor neće razmatrati Amandman na Predlog zakona o elektronskoj upravi koji su podnijeli poslanici Azra Jasavić i Goran Tuponja.

Na osnovu čl. 69 i 149 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa 34. sjednice, održane 18. juna 2014. godine podnosi Skupštini

I Z V J E Š T A J
O RAZMATRANJU AMANDMANA NA PREDLOG ZAKONA O ELEKTRONSKOJ UPRAVI, koji su podnijeli poslanici Azra Jasavić i Goran Tuponja

Odbor za ljudska prava i slobode nije razmotrio Amandman na Predlog zakona o elektronskoj upravi koji su podnijeli poslanici Azra Jasavić i Goran Tuponja zbog odsustva predstavnika predlagača u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je dr Halil Duković, predsjednik Odbora.

TREĆA TAČKA- AMANDMANI (4) NA PREDLOG PREDLOG ZAKONA O UZIMANJU I PRESAĐIVANJU LJUDSKIH ORGANA U SVRHU LIJEČENJA, koje su podnijeli poslanici:

- Radosav Nišavić- jedan Amandman i
- Goran Tuponja i Dritan Abazović- tri Amandmana.

Poslanik Goran Tuponja je saopštio da se Amandman odnosi na član 32 Predloga zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja, koji se tiče pretpostavljene saglasnosti za uzimanje organa u svrhu liječenja.

Istakao je da je Amandmanom 1 predloženo da se član 32 Predloga zakona mijenja i glasi:

„Uzimanje organa sa umrlag davaoca dozvoljeno je kada je to lice za života, kao punoljetno, poslovno sposobno i sposobno za rasuđivanje dalo pisanu dobrovoljnu saglasnost za ovaj postupak kod izabranog doktora na primarnom nivou zdravstvene zaštite.

Odmah nakon davanja pisane saglasnosti, odnosno izjave iz stava 1 ovog člana, izabrani doktor na primarnom nivou zdravstvene zaštite obavještava Ministarstvo.

Saglasnost i izjava iz stava 1 ovog člana mogu se izmijeniti, odnosno opozvati u svakom trenutku.

Uzimanje organa sa umrlag davaoca dozvoljeno je i kada to lice za života nije dalo pisanu izjavu kojom se protivi uzimanju organa, a saglasnost za uzimanje organa daju bračni odnosno vanbračni supružnik, punoljetno dijete, roditelj, usvojenik ill usvojilac.

Uzimanje organa sa umrlag davaoca nije dozvoljeno ako davaoc nije dao saglasnost na taj postupak i postoji protivljenje jednog od navedenih lica iz stava 4 ovog člana."

Poslanik Tuponja je saopštio da se na ovaj način želi spriječiti zloupotreba pretpostavljene saglasnosti i volja za doniranjem organa biće data isključivo onima koji doniraju ili njihovim najbližim srođnicima. Amandmanom se takođe oduzima mogućnost davanja saglasnosti punoljetnom srođniku, sa kojim se davalac nalazi u drugom stepenu krvnog srođstva, jer je teško utvrditi krvno srođstvo. Takođe, sprečavaju se i porodične nesuglasice do kojih može doći u navedenim situacijama.

Interesovao se kako je pravno regulisano krvno srođstvo ističući da se krvno srođstvo pominje u više zakona u našem pravnom sistemu, ali da nigdje nije data definicija krvnih srođnika.

Poslanica Ljerka Dragičević je navela da je Zakonom o radu bilo definisano da užu porodicu čine muž, žena i djeca, a ne roditelji. Navela je i lični primjer, da nije udata, nema djecu, ima brata i sestru i kada umre, ima djecu od brata i sestre, pa je upitala da li to znači da oni ne mogu ni da je ukopaju, ukoliko se ne računaju kao bliži srođnici. Poslanica Dragičević je saopštila da se mora imati u vidu i zadnja volja pokojnika, odnosno ostavljanje u amanet, što se u Crnoj Gori veoma poštuje.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode je saopštio da su roditelji i djeca u prvom stepenu srođstva, a rođena braća su u drugom stepenu srođstva, sa medicinskog aspekata posmatrano.

Poslanik Tuponja je saopštio da krvno srođstvo nije definisano Zakonom i postoje različita tumačenja.

Poslanik dr Izet Bralić je saopštio da bi se Amandman I mogao dopuniti riječima „medicinski srođnici prvog stepena“ kako bi se preciziralo, a u medicini ne postoji dilema ko su medicinski srođnici prvog stepena.

Pomoćnica ministra zdravlja Gorica Savović je saopštila da ne postoji dilema oko toga koliko ima stepena, jer koliko ima rođenja toliko ima i stepena srođstva.

Odbor za ljudska prava i slobode jednoglasno je podržao Amandman I na Predlog zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja.

Pomoćnica ministra zdravlja Gorica Savović je saopštila da je saglasna sa Amandmanom I koji su podnijeli poslanici Goran Tuponja i Dritan Abazović.

Poslanik Goran Tuponja je obrazložio Amandman II i naveo da je Amandman tehničke prirode i njime se predlaže izmjena stava 2 u članu 33 Predloga zakona.

Odbor za ljudska prava i slobode jednoglasno je podržao Amandman II na Predlog zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja koji su podnijeli poslanici Goran Tuponja i Dritan Abazović.

Predstavnik predlagača, pomoćnica ministra zdravlja Gorica Savović se saglasila sa Amandmanom II na Predlog zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja koji su podnijeli poslanici Goran Tuponja i Dritan Abazović.

Poslanik Goran Tuponja je obrazložio Amandman III i istakao da se predlaže da za lica koja nijesu u mogućnosti da se izjasne saglasnost može dati bračni, odnosno vanbračni supružnik, punoljetno dijete, roditelj, usvojenik ili usvojilac, čime se oduzima mogućnost davanja saglasnosti punoljetnom srođniku sa kojim se davalac nalazi u drugom stepenu krvnog srođstva, kako bi se izbjegla moguća zloupotreba u postupku uzimanja organa.

Pomoćnica ministra zdravlja Gorica Savović je saopštila da se ovim Amandmanom ne bi postigao cilj, jer je u pitanju odlučivanje o primaocu organa kada on nije u stanju da se izjasni. Mišljenja je da bi čak trebalo proširiti krug lica koji mogu da daju saglasnost da se određenom licu presadi organ kada to lice nije u stanju da odluči o istom.

Poslanici Goran Tuponja i Dritan Abazović su povukli Amandman III.

Poslanik dr Radosav Nišavić je obrazložio Amandman koji je podnio na Predlog zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja. Saopštio je da predlaže da se u slučajevima hitnih i iznenadnih situacija, a u cilju spašavanja života organi mogu dodijeliti i primaocima koji se ne nalaze na listi čekanja. Naveo je da bi se to dešavalo u izuzetno rijetkim situacijama kada je u pitanju spašavanje života lica.

Pomoćnica ministra zdravlja Gorica Savović je saopštila da ne postoji mogućnost presađivanja organa licu koje nije na listi, jer medicinski kriterijumi opredjeljuju njegovo mjesto na listi. Ako je o određenom trenutku u pitanju spašavanje života konkretnog lica, to lice je prvo na listi. Istakla je da se lista ažurira 24 sata dnevno i da se mijenja svakog trenutka u zavisnosti od potreba. Ne postoji mogućnost da nekom licu bude ugrožen život, da mu treba organ, a da to lice ne bude na listi. Njaveći medicinski kriterijum za utvrđivanje rasporeda na listi čekanja za presađivanje organa je ugroženost života.

Predsjednik Odbora je istakao da bi se mogao stvoriti prostor za manipulaciju ukoliko bi se uvela mogućnost da se mimo liste vrši transplantacija organa.

Poslanik dr Izet Bralić je podsjetio da je potrebno uraditi medicinske analize, tipizaciju davaoca, primaoca i organa i istakao je da je mnogo manje vremena potrebno za promjenu liste nego za medicinske analize. Sami spisak ne podrazumijeva redosled za transplantaciju organa, nego da je lice na spisku potreba za transplantaciju.

Nakon obrazloženja predstavnika predlagača, poslanik dr Radosav Nišavić je povukao Amandman.

Na osnovu čl. 69 i 149 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa 34. sjednice, održane 18. juna 2014. godine podnosi Skupštini

I Z V J E Š T A J
O RAZMATRANJU AMANDMANA (4) NA PREDLOG ZAKONA O UZIMANJU I
PRESAĐIVANJU LJUDSKIH ORGANA U SVRHU LIJEČENJA,
koje su podnijeli poslanici:
Radosav Nišavić (1) i Goran Tuponja i Dritan Abazović (3)

Odbor za ljudska prava i slobode, kao matični odbor, na 34. sjednici održanoj 18. juna 2014. godine, razmotrio je:

Amandman koji je podnio poslanik Radosav Nišavić

Nakon obrazloženja podnosioca Amandmana, predstavnika predlagača i šire rasprave, podnosilac Amandmana, poslanik Radosav Nišavić je **povukao Amandman**.

Amandmane (3) koje su podnijeli poslanici Goran Tuponja i Dritan Abazović

Nakon obrazloženja podnosioca Amandmana, predstavnika predlagača i šire rasprave Odbor za ljudska prava i slobode je:

- **Amandman I** podržao jednoglasno (sa šest glasova „za“) i predlaže Skupštini **da ga usvoji**.

Predstavnik predlagača **se saglasio sa Amandmanom I** koji su podnijeli poslanici Goran Tuponja i Dritan Abazović.

- **Amandman II** podržao jednoglasno (sa šest glasova „za“) i predlaže Skupštini **da ga usvoji.**

Predstavnik predlagača **se saglasio sa Amandmanom II** koji su podnijeli poslanici Goran Tuptionja i Dritan Abazović.

- **Amandman III** poslanici Goran Tuptionja i Dritan Abazović **su povukli.**

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je dr Halil Duković, predsjednik Odbora.

Sjednica je završena u 11 sati i 40 minuta.

ZAPISNIK SAČINILA
SEKRETAR ODBORA
Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA
dr Halil Duković